

Klasa: 552-01/11-01/02

Urbroj: 5030104-11-1

Zagreb, 7. srpnja 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o udomiteljstvu, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o udomiteljstvu, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. Darka Milinovića, dr. med., potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra zdravstva i socijalne skrbi, Antu-Zvonimira Golema i Dražena Jurkovića, državne tajnike u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, te Tatjanu Katkić Stanić, ravnateljicu u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O UDOMITELJSTVU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, srpanj 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O UDOMITELJSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog zakona sadržana je u odredbama članka 58. stavaka 1. i 2., članka 62. i članka 63. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Sustav socijalne skrbi definiran je novim Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 57/2011), kao temeljnim zakonom kojim se uređuje način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi, korisnici, prava, postupak za ostvarivanje tih prava, te druga pitanja od značenja za obavljanje te djelatnosti, a odredbom članka 260. toga Zakona, propisana je obveza donošenja Zakona o udomiteljstvu. U duhu reforme sustava socijalne skrbi i deinstitutionalizacije i nadalje zauzima značajno mjesto unaprjeđenje i popularizacija udomiteljske skrbi u Republici Hrvatskoj.

Reforma sustava socijalne skrbi usmjerena na deinstitutionalizaciju domova socijalne skrbi i zaustavljanje izgradnje novih glomaznih institucija, kroz poticaje i razvijanje izvaninstitucijskih usluga kao što je udomiteljstvo i zbrinjavanje korisnika smještaja, osobito djece, u udomiteljskoj obitelji.

Udomiteljska skrb predstavlja zamjensku obiteljsku skrb djetetu ili odrasloj osobi koja svoje životne potrebe ne može ostvariti u vlastitoj obitelji. Zakonom o socijalnoj skrbi udomiteljstvo je definirano kao oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se korisniku osigurava stanovanje, prehrana, čuvanje, odgoj, briga o zdravlju i obrazovanju te njegove druge potrebe. Navedene potrebe osigurava udomiteljska obitelj koja mora ispunjavati propisane uvjete (stambene, socijalne i druge) koje će smještenoj osobi osigurati primjerenu skrb, a koje procjenjuje Zavod za socijalnu skrb u županiji prema mjestu prebivališta udomitelja i njegove obitelji.

Važeći Zakon o udomiteljstvu (Narodne novine, broj 79/2007) i njegove provedbene propise potrebno je uskladiti s reformom sustava socijalne skrbi, kako bi se:

- ujednačila kvaliteta pružanja usluga udomiteljskih obitelji,
- udomiteljske obitelji specijalizirale za pojedine vrste korisnika,
- regionalno ujednačio broj udomiteljskih obitelji, jer i danas udomiteljstvo u nekim područjima Republike Hrvatske ima stigmatizirajući predznak kao prepreku da se više ljudi želi baviti udomiteljstvom,
- smanjio broj korisnika na smještaju u domovima socijalne skrbi,
- razvili standardi kvalitete usluga u udomiteljstvu,
- razvili dovoljni kapaciteti za pružanje stručne potpore udomiteljskim obiteljima, te je u njihovo kontinuirano praćenje i potporu potrebno uključiti druge partnere,

- preciznije definirala prava i odgovornosti udomiteljskih obitelji, kao i odgovornosti zavoda za socijalnu skrb u županiji, te drugih partnera i udomljenih korisnika
- razvilo profesionalno udomiteljstvo za najzahtjevnije korisnike smještaja.

U Zajedničkom memorandumu o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske (JIM) među ključnim izazovima istaknuta je potreba razvijanja izvaninstitucijskih oblika skrbi usporedno s procesom deinstitutionalizacije socijalnih usluga. Naime, iako pokazatelji u zadnjih nekoliko godina ukazuju da se proces deinstitutionalizacije kreće u smjeru izvaninstitucijske skrbi, proces je ipak spor, jer je još uvijek veliki broj korisnika smješten u domovima socijalne skrbi. Istovremeno broj udomiteljskih obitelji za pojedine vrste korisnika nije usklađen s potrebama, a na pojedinim područjima nema uopće udomiteljskih obitelji - područje Dalmacije, dok na nekim područjima - Zagrebačka, Varaždinska i Međimurska županija, ima veliki broj udomiteljskih obitelji gdje se onda smještavaju korisnici iz drugih područja, što je korisnicima velika kulturološka i klimatska promjena. Osim toga nedovoljno pažnje je posvećeno razvijanju udomiteljstva za djecu i mlade s problemima u ponašanju, djecu i mlade s teškoćama u razvoju i za osobe s invaliditetom.

U okviru procesa razvoja sustava socijalne skrbi, prioritet se daje razvoju usluga koje nedostaju u zajednici čime se želi postići da korisnici dobivaju usluge u svojim domovima i lokalnim zajednicama, što znači da se u samoj zajednici stvaraju uvjeti za njihovu integraciju. S tim u vezi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je izradilo Plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. (2018.), koji je donio ministar zdravstva i socijalne skrbi 24. siječnja 2011. godine. Planom su **određeni rokovi za zbrinjavanje korisnika smještaja izvan institucija** - djece i mladeži bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djece i mladeži s problemima u ponašanju, djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom (i psihički bolesnih), i to na prvom mjestu kroz smještaj u udomiteljsku obitelj.

Širenju mreže javne socijalne službe trebao bi pridonijeti proces deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi. Standardi kvalitete usluga, koji se uvode u sustav socijalne skrbi i naglašavaju usmjerenost na potrebe korisnika, predstavljaju polaznu osnovu za mjerenje kvalitete socijalnih usluga, čime se omogućuje precizna, a ujedno i transparentna evaluacija svakog pojedinog pružatelja usluga.

Planom deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. (2018.) intenzivirani su reformski procesi transformacije i deinstitutionalizacije, pa su u tom pravcu određeni ciljevi za sljedeće korisničke skupine: djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djecu i mladež s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju, odrasle osobe s invaliditetom, te psihički bolesne odrasle osobe.

Za planiranje razvoja mreže usluga ključna je kvalitetna koordinacija i usklađivanje procesa na nacionalnoj i regionalnoj (županijskoj) razini, te koordinacija i usklađivanje procesa razvoja mreže institucijskih i izvaninstitucijskih usluga svih pružatelja usluga. Lokalna bi samouprava trebala osigurati dodatne programe koji nisu osigurani programima tzv. državne pomoći.

U kontekstu deinstitucionalizacije usluga socijalne skrbi poseban naglasak valja staviti na udomiteljstvo, unaprjeđenje i promidžbi udomiteljske skrbi u Hrvatskoj, posebno stimulirajući obiteljsku reintegraciju (uz garanciju jedne ili više usluga potpore obitelji u lokalnoj zajednici).

Iako se udomiteljstvo u Hrvatskoj može smatrati tradicionalnim oblikom skrbi, a udomiti se mogu gotove sve vrste korisnika, takav je oblik skrbi za neke korisničke skupine još uvijek vrlo rijedak. Nadalje, iznimno velika uloga udomitelja u životu osobe pretpostavlja odgovarajuću pripremu obitelji prije smještaja, pravo na stručnu pomoć, kao i kontinuiranu potporu tijekom smještaja. Takva je potpora posebno važna u odnosu na činjenicu da su potrebe smještenih osoba sve složenije, te je edukacija udomitelja prije realizacije smještaja nužna.

Trenutačno u Hrvatskoj postoji **114 državnih i nedržavnih domova i drugih pravnih osoba** koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi za djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djecu i mladež s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom, te psihički bolesne odrasle osobe, u kojima je svim oblicima skrbi zbrinuto ukupno 12813 korisnika, od kojih je 8545 na stalnom ili tjednom smještaju. Od tog je broja **71 državni dom** (14 za djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi sa 782 korisnika, 11 za djecu i mladež s problemima u ponašanju s 1477 korisnika, 28 za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom sa 4207 korisnika i 18 za psihički bolesne odrasle osobe s 3205 korisnika), te **24 nedržavna doma** (2 za djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi sa 188 korisnika, 12 za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom s 1259 korisnika i 10 za psihički bolesne odrasle osobe s 901 korisnika. Od ukupno **19 drugih pravnih osoba** 6 je za djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi sa 164 korisnika, 11 za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom sa 600 korisnika i 2 za psihički bolesne odrasle osobe s 30 korisnika.

Kada je riječ o izvaninstitucijskim oblicima smještaja (udomiteljstvo i obiteljski domovi) u Republici Hrvatskoj ima **1332 udomiteljske obitelji za djecu i mladež** u kojima je smješteno 1955 korisnika (1675 djece i mladeži bez odgovarajuće roditeljske skrbi, 250 djece s teškoćama u razvoju i 30 djece i mladeži s problemima u ponašanju). Ukupni **broj udomiteljskih obitelji za odrasle osobe** je **1303**, u kojima je smješteno 1394 korisnika (starije i nemoćne osobe, osobe s invaliditetom, psihički bolesne odrasle osobe).

Radi realizacije ciljeva deinstitucionalizacije, potrebno je **izvršiti preraspodjelu u strukturi dijela troškova postojećeg sustava institucijske skrbi u korist razvoja izvaninstitucijskih usluga i oblika smještaja**, što se može postići oslobađanjem dijela sredstava u procesu smanjivanja broja osoba na stalnom ili tjednom smještaju. Preraspodjela troškova treba biti temeljena na kvantitativnim projekcijama koje obvezuju donositelje odluka pri raspodjeli financijskih sredstava. Novim Zakonom o socijalnoj skrbi postavljeni su temelji za deinstitucionalizaciju djece u dobi do 7. godine života koja su smještena u domovima za njihov smještaj u udomiteljske obitelji i gdje je to moguće, zasnivanjem posvojenja. Zatim, važan je cilj provođenje deinstitucionalizacije 40% djece i mladeži s problemima u ponašanju smještenih u domovima temeljem Zakona o socijalnoj skrbi u izvaninstitucijske oblike smještaja te provođenje deinstitucionalizacije 40% djece s teškoćama u razvoju u primarnu obitelj ili izvaninstitucijske oblike smještaja do 2016. godine. Individualno planiranje deinstitucionalizacije pojedinih korisnika treba obuhvatiti sve skupine prema vrsti oštećenja, uz procjenu dostupnosti potrebnih usluga u obitelji i zajednici.

Najveće smanjenje broja korisnika institucijske skrbi do 2018. godine može se očekivati u posljednje tri godine razdoblja predviđenog za deinstitucionalizaciju i transformaciju, nakon što će se smanjenjem broja djece i odraslih osoba drugih korisničkih skupina osloboditi resursi koji će se moći preusmjeriti za skrb o najosjetljivijim korisničkim skupinama.

Jedan od glavnih ciljeva koja bi proizašao ovim zakonom je kvalitetniji i brži razvoj udomiteljstva i omogućavanje skrbi udomljavanjem naprijed navedenih korisničkih skupina, za koje do sada nije bilo razvijenih oblika kvalitetnog udomiteljstva.

U tu svrhu, u skladu sa socijalnim planom županije i osiguranim sredstvima, ministar bi svake godine, a najkasnije do kraja rujna, vodeći brigu o potrebama za pojedinim vrstama udomiteljstva, donosio odluku kojom određuje potreban broj udomitelja u mreži javne socijalne službe, a zavodi u Republici Hrvatskoj bi provodili javni natječaj.

Ovo je poseban postupak popunjavanja mreže javne socijalne službe bez koncesije jer je zbog nedostatnih kapaciteta udomitelja važno razviti mrežu udomitelja i u područjima Republike Hrvatske u kojima ga nema, te razviti specijaliziranu i profesionalnu udomiteljsku skrb za dodatne životne potrebe korisnika, koju može pružiti samo specijalizirani udomitelj koji ima posebna znanja i vještine, te kako bi se proširio krug stručnih osoba koje bi se bavile udomiteljstvom. Profesionalni udomitelj mogao bi obavljati specijalizirano, povremeno i hitno udomiteljstvo. Navedeno znači da se profesionalno obavljanje udomiteljstva prije svega odnosi na korisničke skupine koje imaju dodatne potrebe na smještaju, koje zahtjeve može ispuniti samo stručni udomitelj, a to je prvenstveno stručni radnik definiran Zakonom o socijalnoj skrbi. S tim u vezi, propisano je da profesionalni udomitelj može biti i osoba koja je u radnom odnosu ili obavlja drugu djelatnost u nepunom radnom vremenu, a profesionalno udomiteljstvo u preostalom dijelu do punog radnog vremena. Naime, Zakonom o socijalnoj skrbi, a koji se primjenjuje i na udomiteljstvo, propisana je mogućnost kombinacije više vrsta usluga, pa će tako profesionalni udomitelj za kojega je poželjno ostati u struci da bi pratio promjene u svojoj profesiji, za vrijeme svojeg rada na poslu ili imati osiguranu drugu vrstu usluge za korisnika sukladno njegovom individualnom planu, ili će osposobiti druge članove obitelji za skrb koji će brinuti za to vrijeme o korisniku. I do sada udomiteljima nije bilo zabranjeno raditi i skrbiti o udomljenom korisniku, već dapače, važeći Zakon ih obvezuje da ostvaruju sredstva za uzdržavanje, kao i prijedlog novoga zakona.

Zakonom je omogućena i kombinacija različitih vrsta udomiteljstva i normativa broja i vrste korisnika, koji uvijek moraju biti u interesu korisnika, ali i udomitelja koji ispunjava propisane uvjete. Usluge smještaja u udomiteljskoj obitelji pružale bi se na način i u skladu s propisanim standardima, a zakon omogućuje iznimno i pružanje usluga boravka u udomiteljskoj obitelji ako u lokalnoj zajednici nema pružatelja usluge boravka, a postoji potreba djeteta za boravkom kojim se sprječava izdvajanje djeteta iz vlastite obitelji, u skladu s uvjetima koje propisuje ovaj zakon i Zakon o socijalnoj skrbi. Također će se omogućiti kvalitetnija stručna potpora udomiteljskim obiteljima kroz pružanje socijalnih usluga (patronaža, integracija, rane intervencije), potrebnih i korisniku i udomitelju od strane domova i drugih pružatelja socijalnih usluga te udruga i drugih partnera, osobito važna udomiteljima koji obavljaju tradicionalno udomiteljstvo, a koja je sada nedostatna.

Iz svega navedenog, sljedeće su posljedice koje će zakonom proistići:

- Povećanje broja udomiteljskih obitelji u mreži javne socijalne službe i poboljšanje kvalitete usluga skrbi u postojećim udomiteljskim obiteljima,
- Posebno uređeno udomiteljstvo za djecu od udomiteljstva za odrasle osobe;
- Određene vrste udomiteljstva prema potrebama smještenih korisnika i prema statusu udomitelja,
- Specijalizirani udomitelji za pojedine vrste korisnika,
- Profesionalizacija udomiteljstva za najzahtjevnije potrebe korisnika,
- Kvalitetnija stručna potpora udomiteljskim obiteljima (patronaža, integracija, rane intervencije), od strane domova i drugih pružatelja socijalnih usluga te udruga i drugih partnera,
- Uvedeni standardi kvalitete udomiteljske skrbi,
- Normative u skladu s potrebama smještenih korisnika i vrstama udomiteljstva (npr. kada postoji potreba o zajedničkoj skrbi o roditelju s djetetom, braći i sestrama), a kada se obavlja hitno ili povremeno udomiteljstvo, broj djece može biti veći od troje i broj odraslih osoba veći od četiri osobe, ako obitelj ispunjava uvjete;
- Pojednostavljen postupak za davanje, obnovu, privremeno oduzimanje i prestanak dozvole za obavljanje udomiteljstva,
- Jasno određena prava i obveze udomitelja, korisnika, Zavoda za socijalnu skrb u županiji i Tima za udomiteljstvo,
- U donošenje individualnog plana promjene za korisnika, uključena udomiteljska obitelj, korisnik, roditelji, drugi pružatelji usluga i drugi partneri, te praćenje njegove realizaciju i promjena,
- Regulirana udomiteljska naknada i naknada za troškove smještaja i potrebe korisnika prema metodologiji za formiranje cijena usluga smještaja u djelatnosti socijalne skrbi,
- Određena područja obveznog osposobljavanja koje mora završiti potencijalni udomitelj prije dobivanja dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva,
- Jednim pravilnikom definirani su normativi, standardi, edukacije, registri, evidencije i priznanja za obavljanje udomiteljstva,
- Davati priznanja udomiteljima za iznimne uspjehe u obavljanju udomiteljstva,
- Povećati kazne za obavljanje udomiteljstva bez dozvole i za druge prekršaje.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE OVOGA ZAKONA

Provedba predloženog zakona neće zahtijevati dodatna sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, jer će se postojeća sredstva racionalnije rasporediti.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O UDOMITELJSTVU PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađenja s odredbama novog Zakona o socijalnoj skrbi i provedbe deinstitucionalizacije korisnika socijalne skrbi na smještaju, osobito djece, ocjenjuje se da postoje osobito opravdani razlozi za donošenjem ovoga zakona po hitnom postupku u smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 - pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UDOMITELJSTVU

Glava I. OPĆE ODREDBE

1. Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju uvjeti koje mora ispunjavati udomiteljska obitelj, način obavljanja i prestanak obavljanja udomiteljstva te druga pitanja povezana s udomiteljstvom.

(2) Na uvjete za obavljanje udomiteljstva u mreži javne socijalne službe, profesionalno udomiteljstvo, način pružanja socijalnih usluga u udomiteljskoj obitelji i postupak za njihovo ostvarivanje, metodologiju za formiranje cijena usluga, prava, obveze i odgovornosti udomitelja, Zavoda i korisnika, evidenciju i dokumentaciju i inspekcijski nadzor, primjenjuju se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi i ovoga Zakona.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

2. Značenje pojedinih izraza

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. **Udomiteljstvo** je oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se djetetu ili odrasloj osobi osigurava smještaj i skrb u udomiteljskoj obitelji.

2. **Udomiteljska obitelj** je obitelj koja ima dozvolu za obavljanje udomiteljstva, a čine je udomitelj, njegov bračni ili izvanbračni drug i drugi srodnici s kojima udomitelj živi u zajedničkom kućanstvu.

3. **Udomitelj** je predstavnik udomiteljske obitelji ili samac koji pruža usluge skrbi udomljenom korisniku, na čije ime se daje dozvola za obavljanje udomiteljstva (licencija) i koji sklapa udomiteljski ugovor, u skladu s ovim Zakonom.

4. **Korisnik udomiteljstva** je dijete, mlađa punoljetna osoba do završetka redovnog školovanja a najduže do 26. godine života, ili odrasla osoba koja je ostvarila pravo na usluge skrbi izvan vlastite obitelji i smještena je u udomiteljsku obitelj temeljem uputnice zavoda za socijalnu skrb u županiji (u daljnjem tekstu:Zavod).

5. **Tim za udomiteljstvo** je stručni tim kojeg čine stručni radnici Zavoda koji obavljaju poslove vezane uz udomiteljstvo.

6. **Zavod udomitelja** je Zavod na čijem području udomiteljska obitelj ima prebivalište.

7. **Zavod korisnika** je Zavod koji je korisniku priznao pravo na skrb izvan vlastite obitelji i izdao uputnicu za smještaj korisnika u udomiteljsku obitelj.

8. **Udomiteljska naknada** je naknada udomitelju za njegov rad, pruženu skrb i uloženi trud u zbrinjavanju korisnika na smještaju u skladu s njegovim individualnim planom promjene i uputnicom Zavoda.

9. **Naknada za korisnika (opskrbnina)** je naknada kojom se podmiruju troškovi usluge smještaja i druge potrebe udomljenog korisnika.

10. **Udomiteljski ugovor** je ugovor o međusobnim pravima i obvezama koji sklapaju Zavod udomitelja i udomitelj nakon izdavanja dozvole za rad (licencije) a prije smještaja prvog korisnika.

Glava II. NAČELA UDOMITELJSTVA

Članak 3.

Udomiteljstvo u Republici Hrvatskoj provodi se u skladu s temeljnim načelima socijalne skrbi i načelima obiteljskog okruženja, održivosti socijalnih veza i integriranosti korisnika.

1. Načelo obiteljskog okruženja

Članak 4.

(1) Korisnik udomiteljstva ostvaruje osnovnu i specifičnu skrb i potporu u udomiteljskoj obitelji koja je njemu poticajno i pozitivno obiteljsko okruženje.

(2) Smještajem korisnika u udomiteljsku obitelj, korisnik postaje ravnopravni član udomiteljske obitelji.

2. Načelo održivosti socijalnih veza

Članak 5.

Korisnika udomiteljstva upućuje se na smještaj u udomiteljsku obitelj u njegovoj lokalnoj zajednici, radi održivosti obiteljskih i drugih socijalnih veza i očuvanja postignute razine njegove socijalne uključenosti, osim ako to nije u njegovom interesu ili na tom području nema udomiteljskih obitelji.

3. Načelo integriranosti

Članak 6.

Korisnik udomiteljstva ima aktivnu ulogu u zadovoljavanju svojih potreba, a potrebne usluge mu osiguravaju međusobno povezani i koordinirani pružatelji usluga u lokalnoj zajednici.

Glava III. VRSTE UDOMITELJSTVA

Članak 7.

Udomiteljstvo prema potrebama smještenih korisnika po ovom Zakonu je:

1. tradicionalno udomiteljstvo,
2. specijalizirano udomiteljstvo,
3. hitno udomiteljstvo, i
4. povremeno udomiteljstvo.

1. Tradicionalno udomiteljstvo

Članak 8.

(1) Tradicionalno udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se pružaju usluge skrbi djetetu i mlađoj punoljetnoj osobi bez odgovarajuće roditeljske skrbi čiji psihofizički razvoj i razina funkcioniranja ne odstupa značajnije od razvoja i odrastanja djeteta iste životne dobi, a za koje je procijenjeno da je primjena udomiteljstva u njegovom najboljem interesu, te odrasloj osobi za zadovoljavanje svakodnevnih životnih potreba povezanih uz njegovu životnu dob ili zdravstveno stanje.

(2) Iznimno, djetetu koje nije na smještaju, u skladu s njegovim individualnim planom promjene, mogu se pružati usluge boravka u okviru tradicionalnog udomiteljstva, ako u lokalnoj zajednici nema pružatelja usluge boravka, a postoji potreba djeteta za boravkom kojim se sprječava izdvajanje djeteta iz vlastite obitelji.

(3) Trajanje, vrste i opseg usluga tradicionalnog udomiteljstva, određeni su individualnim planom promjene korisnika.

2. Specijalizirano udomiteljstvo

Članak 9.

(1) Specijalizirano udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se korisniku pružaju specijalizirane usluge skrbi, zadovoljavanjem njegovih osnovnih i dodatnih životnih potreba, povezanih uz njegov psihofizički razvoj i razinu funkcioniranja koji odstupaju značajnije od razvoja i odrastanja djeteta iste životne dobi, ili uz veće probleme u ponašanju, teže zdravstveno stanje ili invaliditet, a korisniku potrebnu skrb pruža specijalizirani udomitelj koji ima posebna znanja i vještine, te članovi njegove obitelji.

(2) Specijalizirani udomitelj pruža usluge skrbi korisnicima iz stavka 1. ovoga članka, kao što su: djeca i mladež s problemima u ponašanju i/ili u sukobu sa zakonom, zlostavljana i zanemarivana djeca, djeca s teškoćama u razvoju, HIV pozitivna djeca i mladež, maloljetne trudnice, trudnice s malom djecom, maloljetne majke s djetetom ili maloljetni roditelji s djetetom ako se na taj način osnažuje njihovo roditeljstvo i ako nemaju obiteljsku potporu, te roditelji s djetetom za koje je procijenjeno da je njihov zajednički smještaj u specijaliziranu udomiteljsku obitelj u njihovom najboljem interesu.

(3) Specijalizirani udomitelj pruža usluge skrbi odraslim korisnicima iz stavka 1. ovog članka (osobe s invaliditetom, HIV pozitivne osobe, osobe s problemima ovisnosti, žrtve obiteljskog nasilja), za koje je procijenjeno da je njihov smještaj u specijaliziranu udomiteljsku obitelj u njihovom najboljem interesu.

(4) Trajanje, vrste i opseg usluga specijaliziranog udomiteljstva te korisnikove dodatne potrebe, određeni su individualnim planom promjene korisnika.

3. Hitno udomiteljstvo

Članak 10.

(1) Hitno udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se korisniku radi njegove sigurnosti, zaštite ili drugih životnih interesa mora zbog neke krizne situacije hitno osigurati privremeni smještaj u udomiteljsku obitelj do prestanka te situacije i stvaranja uvjeta za njegov povratak u vlastitu obitelj ili do osiguravanja drugih oblika skrbi u skladu s njegovim individualnim planom promjene.

(2) Krizne situacije iz stavka 1. ovog članka su kada je dijete napušteno od roditelja, kada ga roditelji grubo zanemaruju ili zlostavljaju, kada su roditelji spriječeni brinuti o djetetu zbog teške bolesti ili smrti i druge takve situacije kada ga je potrebno hitno zbrinuti.

(3) Krizne situacije iz stavka 1. ovog članka su i kada je odraslu osobu potrebno hitno zbrinuti jer je starija, nemoćna, napuštena a ovisna o pomoći i njezi druge osobe, ili je zbog elementarne nepogode ostala bez vlastitog doma, ako je žrtva nasilja, u slučaju kada umre roditelj koji je skrbio o osobi s invaliditetom a nema o njoj tko skrbiti, ili je na drugi način životni interes odrasle osobe ugrožen.

(4) Hitno udomiteljstvo može trajati najdulje mjesec dana, a može ga obavljati udomitelj koji obavlja tradicionalno i specijalizirano udomiteljstvo, kao nesrodnički, srodnički ili profesionalni udomitelj, ako za smještaj korisnika ima osigurane propisane uvjete.

4. Povremeno udomiteljstvo

Članak 11.

(1) Povremeno udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se djeci i odraslim osobama pružaju usluge skrbi na privremenom smještaju tijekom pripreme za stalni smještaj u tu udomiteljsku obitelj, ili za dijete ili odraslu osobu koja je na duljem smještaju u domu socijalne skrbi, radi njihove prilagodbe na obiteljski način života i/ili pripreme za samostalan život.

(2) Povremeno udomiteljstvo je i udomiteljstvo za dijete s razvojnim ili zdravstvenim teškoćama ili za odraslu osobu s invaliditetom, koji žive u vlastitoj ili udomiteljskoj obitelji, pa se upućuju na smještaj u drugu udomiteljsku obitelj na kraće vrijeme (vikend, praznike) radi predaha i očuvanja kapaciteta vlastite ili udomiteljske obitelji i sprječavanja nepovoljnih situacija koje bi mogle privremeno ugroziti funkcioniranje obitelji i dobrobit djeteta.

(3) Povremeno udomiteljstvo, osim u iznimnim situacijama, može trajati najdulje do tri mjeseca, a može ga obavljati udomitelj koji obavlja tradicionalno ili specijalizirano

udomiteljstvo, kao nesrodnički, srodnički ili profesionalni udomitelj, ako za smještaj korisnika ima osigurane propisane uvjete.

Članak 12.

Udomiteljstvo prema statusu udomitelja po ovom Zakonu je:

1. nesrodničko udomiteljstvo,
2. srodničko udomiteljstvo, i
3. profesionalno udomiteljstvo.

1. Nesrodničko udomiteljstvo

Članak 13.

Nesrodničko udomiteljstvo je udomiteljstvo koje obavljaju udomitelj i članovi udomiteljske obitelji koji nisu u krvnom ili tazbinskom srodstvu s korisnikom, a može biti tradicionalno, specijalizirano, hitno i povremeno udomiteljstvo.

2. Srodničko udomiteljstvo

Članak 14.

(1) Srodničko udomiteljstvo je udomiteljstvo koje obavljaju udomitelj i članovi udomiteljske obitelji, koji su u krvnom i/ili tazbinskom srodstvu s korisnikom, kada je takav oblik skrbi u njegovom najboljem interesu.

(2) Srodnici korisnika koji mogu obavljati srodničko udomiteljstvo po ovom Zakonu su: baka, djed, stric, teta, ujak, braća/polubraća i unuci, te njihovi braćni/izvanbraćni partneri.

(3) Iznimno, srodnički udomitelji mogu biti i drugi srodnici korisnika ukoliko stručni tim Zavoda korisnika procijeni da je to u najboljem interesu korisnika.

(4) Srodnička udomiteljska obitelj može obavljati sve vrste udomiteljstva iz članka 7. ovoga Zakona, u skladu s procjenom stručnog tima Zavoda korisnika i propisanim uvjetima.

3. Profesionalno udomiteljstvo

Članak 15.

(1) Profesionalno udomiteljstvo je udomiteljstvo za djecu i mlađe punoljetne osobe te osobe s invaliditetom koje može obavljati kao samostalnu profesionalnu djelatnost udomitelj koji je stručnjak iz području socijalnog rada, socijalne pedagogije, psihologije, logopedije, edukacijske rehabilitacije, radne terapije, odgoja i medicine, kao samac ili uz sudjelovanje članova udomiteljske obitelji, te stručni radnik u djelatnosti socijalne skrbi, koji je osposobljen za pružanje specijaliziranih dodatnih usluga korisniku, sukladno propisanim uvjetima.

(2) Profesionalni udomitelj i članovi udomiteljske obitelji udovoljavaju djecu i mlađe punoljetne osobe s dodatnim potrebama koje proizlaze iz njihove razine funkcioniranja, kao što su: djeca s većim problemima u ponašanju i/ili djeca i mlađe punoljetne osobe u sukobu sa

zakonom, djeca žrtve obiteljskog nasilja, djeca s visokim rizikom od izdvajanja iz obitelji kada im je potrebno privremeno osigurati udomiteljstvo, kao prevenciju izdvajanja iz obitelji, djeca s većim teškoćama u razvoju te osobe s težim invaliditetom.

(3) Profesionalni udomitelj mora ispunjavati opće i posebne uvjete propisane ovim zakonom, i obavljati udomiteljstvo kao samostalnu profesionalnu djelatnost.

(4) Profesionalni udomitelj može biti i osoba koja je u radnom odnosu ili obavlja drugu djelatnosti u nepunom radnom vremenu, a profesionalno udomiteljstvo u preostalom dijelu do punog radnog vremena.

(5) Profesionalni udomitelj i članovi udomiteljske obitelji ne mogu biti u srodstvu s korisnikom profesionalnog udomiteljstva, osim u iznimnim situacijama kad je to od posebnog interesa djeteta.

(6) Profesionalni udomitelj je stručni član tima kojeg čine stručni radnici Zavoda, doma socijalne skrbi ili drugog pružatelja socijalnih usluga, koji pruža terapijske i/ili rehabilitacijske socijalne usluge korisniku smještenom u njegovom domu, u vremenu predviđenom individualnim planom promjene i ujedno mu daje obiteljsku potporu.

(7) Profesionalni udomitelj može obavljati specijalizirano, povremeno i hitno udomiteljstvo, u skladu s procjenom stručnog tima Zavoda korisnika i propisanim uvjetima.

Glava IV.

MREŽA UDOMITELJA I UVJETI ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA

Mreža udomitelja

Članak 16.

(1) U skladu sa Socijalnim planom županije i osiguranim sredstvima, ministar nadležan za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: ministar), svake godine najkasnije do kraja rujna, vodeći brigu o potrebama za pojedinim vrstama udomiteljstva, donosi Odluku kojom određuje potreban broj udomitelja u mreži javne socijalne službe i o tome obavještava Zavode u Republici Hrvatskoj.

(2) Zavodi objavljuju javni natječaj za popunjavanje mreže udomitelja najmanje jedanput godišnje i po potrebi, u skladu s Odlukom ministra iz stavka 1. ovog članka.

(3) Uvjeti za prijavu na natječaj objavljuju se u javnom glasilu i na internetskim stranicama Zavoda i Ministarstva, a uvjeti i način provođenja natječaja propisani su pravilnikom kojeg donosi ministar.

1. UVJETI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI UDOMITELJ I UDOMITELJSKA OBITELJ

Članak 17.

(1) Osoba koja želi obavljati udomiteljstvo mora:

- biti hrvatski državljanin,

- biti punoljetna,
- imati prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- imati poslovnu sposobnost,
- imati zdravstvenu sposobnost,
- imati završeno najmanje srednjoškolsko strukovno obrazovanje,
- imati sposobnosti za potrebnu skrb o korisnicima, njihovu zaštitu, čuvanje, njegu, odgoj i zadovoljavanje drugih potreba, prema stručnoj procjeni tima za udomiteljstvo, i
- imati propisane stambene i materijalne uvjete za obavljanje udomiteljstva.

(2) Iznimno, ako se u postupku izrade individualnog plana promjene, obzirom na sve okolnosti utvrdi da je to u najboljem interesu korisnika, srodnički udomitelj može biti i osoba koja ima niži stupanj obrazovanja od propisanog stavkom 1. podstavkom 6. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, ako je to od osobitog interesa za korisnika, udomitelj može biti stranac sa stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj koji ispunjava propisane uvjete i prethodno je pribavio suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(4) Udomitelj ili članovi udomiteljske obitelji, osim srodničkog udomitelja i članova njegove obitelji, moraju ostvarivati vlastita sredstva za uzdržavanje, a minimalni mjesečni prihod za uzdržavanje udomitelja samca ili udomitelja i članova udomiteljske obitelji mora biti veći za 70% od iznosa visine pomoći za uzdržavanje utvrđene Zakonom o socijalnoj skrbi.

Članak 18.

(1) Udomiteljstvo ne može obavljati obitelj:

- u kojoj su poremećeni obiteljski odnosi,
- u kojoj je udomitelju ili drugom članu obitelji izrečena mjera obiteljsko-pravne zaštite,
- u kojoj je udomitelj ili drugi član obitelji osoba društveno neprihvatljivog ponašanja (pravomoćno osuđen za kazneno djelo protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv časti i ugleda, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom i za kaznena djela protiv Republike Hrvatske, kažnjen za prekršaj zbog nasilja u obitelji, ili da se protiv njega vodi kazneni postupak, u zadnjih 10 godina prije podnošenja zahtjeva za obavljanje udomiteljstva, ovisan o alkoholu, opojnoj drogi ili drugim sredstvima ovisnosti, sklon skitnji, promiskuitetnom ili nasilničkom ponašanju i slično),
- u kojoj bi zbog bolesti udomitelja ili člana obitelji moglo biti ugroženo zdravlje ili drugi interesi korisnika.

(2) Zavod udomitelja obvezan je po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da se protiv osobe koja je podnijela zahtjev za obavljanje udomiteljstva i članova njegove obitelji ne vodi kazneni postupak te da nisu osuđeni za kaznena djela/prekršaj.

Članak 19.

(1) Dobna razlika između udomitelja i udomljenog djeteta ne smije biti manja od 20 godina, osim kod srodničkog udomiteljstva gdje razlika može biti manja, ako je to u interesu udomljenog djeteta ili odrasle osobe.

(2) Dobna razlika između udomitelja i udomljenog korisnika ne može biti veća od 50 godina, osim kada se radi o srodničkoj udomiteljskoj obitelji ili ako je to u interesu djeteta ili odrasle osobe koja se udomljava.

Članak 20.

Stambene, socijalne i druge uvjete za obavljanje udomiteljstva, pravilnikom o normativima, standardima, osposobljavanju i edukacijama, registrima, evidenciji i priznanjima za obavljanje udomiteljstva, propisuje ministar.

Članak 21.

Osposobljavanje je obvezno za sve udomitelje prije izdavanja dozvole (licencije) i prijema na smještaj prvog korisnika, a tijekom obavljanja udomiteljstva obvezne su edukacije udomitelja.

2. POSEBNI UVJETI KOJE MORA ISPUNJAVATI PROFESIONALNI UDOMITELJ

Članak 22.

(1) Osoba koja se profesionalno želi baviti udomiteljstvom, osim uvjeta propisanih člancima 17., 18., 19., 20. i 21. ovoga Zakona, mora imati najmanje završeno srednjoškolsko obrazovanje medicinskog usmjerenja ili visokoškolsko obrazovanje u području socijalnog rada, socijalne pedagogije, psihologije, logopedije, edukacijske rehabilitacije, radne terapije, odgoja i medicine.

(2) Osoba koja se profesionalno želi baviti udomiteljstvom mora imati najmanje 5 godina iskustva kao udomitelj ili najmanje tri godine kao specijalizirani udomitelj ili pet godina rada u struci u dječjem domu ili drugoj ustanovi socijalne skrbi ili u drugoj odgojnoj ili obrazovnoj ustanovi.

(3) Profesionalni udomitelj mora imati posebna znanja i vještine, te završene obvezne edukacije, propisane ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona, u skladu s dodatnim potrebama korisnika.

3. NORMATIVI BROJA I VRSTE KORISNIKA UDOMITELJSTVA

Članak 23.

(1) Udomiteljska obitelj u pravilu skrbi o istoj vrsti korisnika socijalne skrbi, posebno o djeci a posebno o odraslim osobama, osim kada postoji potreba o zajedničkoj skrbi o roditelju s djetetom, braći i sestrama, maloljetnim roditeljima ili bračnim/izvanbračnim drugovima.

(2) Udomiteljska obitelj koja skrbi o djeci može istovremeno skrbiti o djeci bez roditelja, djeci koju roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti, djeci s problemima u ponašanju, HIV pozitivnoj djeci, djeci s teškoćama u razvoju i djeci žrtvama obiteljskog nasilja, ukoliko je to u najboljem interesu djece i ako ispunjava za to posebne uvjete propisane pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona.

(3) Udomiteljska obitelj koja skrbi o odraslim osobama može istovremeno skrbiti o odraslim osobama s različitom vrstom invaliditeta.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučaju kada tijekom smještaja kod korisnika nastanu takve promjene da više ne pripada istoj vrsti korisnika socijalne skrbi, udomiteljska obitelj, uz procjenu potreba korisnika i suglasnost Zavoda udomitelja i Zavoda korisnika, može i nadalje skrbiti o korisniku, ako to nije protivno interesima drugih smještenih korisnika.

Članak 24.

(1) U udomiteljskoj obitelji može biti smješteno najviše troje djece.

(2) Iznimno, u udomiteljskoj obitelji može biti smješteno i više od troje djece ako se radi o braći i sestrama, majci s malim djetetom ili korisnicima hitnog i povremenog udomiteljstva, koja ispunjava propisane uvjete, uz prethodnu suglasnost Zavoda udomitelja.

(3) Ako udomiteljska obitelj skrbi o djeci s teškoćama u razvoju, samo jedno dijete može biti dijete s težim tjelesnim, intelektualnim, senzoričkim, komunikacijskim ili višestrukim teškoćama u razvoju kod kojeg je utvrđena takva razina funkcioniranja koja zahtijeva veću stručnu potporu.

(4) Ako je udomitelj samac, može skrbiti o jednom djetetu ili najviše dvoje djece ako se radi o braći i sestrama, odnosno o jednom djetetu iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, samac koji je srodnički udomitelj može skrbiti o većem broju djece ako je to u njihovom najboljem interesu i ako za to ispunjava propisane uvjete, uz prethodnu suglasnost Zavoda udomitelja.

(6) Profesionalni udomitelj u pravilu skrbi o troje djece/mlađih osoba s invaliditetom, a može imati i manji broj smještenih korisnika s obzirom na vrstu i opseg dodatnih potreba i razinu funkcioniranja korisnika koji zahtijevaju veću intenzivnu stručnu potporu, kao što je teško bolesno dijete, HIV pozitivno dijete, dijete s većim teškoćama u razvoju, zlostavljano ili zanemarivano dijete, dijete s problemima u ponašanju ili osobnosti, mlađa osoba s težim invaliditetom ili drugim težim promjenama u zdravstvenom stanju.

Članak 25.

(1) U udomiteljskoj obitelji mogu biti smještena najviše četiri odrasla korisnika.

(2) Iznimno, u udomiteljskoj obitelji može biti smješteno i više od četiri odrasla korisnika ako se radi o odraslom korisniku hitnog ili povremenog udomiteljstva, koja ispunjava propisane uvjete, uz prethodnu suglasnost Zavoda udomitelja.

(3) Broj korisnika iz stavka 1. ovoga članka umanjuje se za broj osoba s kojima udomitelj i drugi članovi udomiteljske obitelji žive i imaju sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, ili su smješteni u udomiteljsku obitelj po nekoj drugoj osnovi.

(4) Ako udomitelj živi sam, može imati na smještaju najviše dva odrasla korisnika, odnosno samo jednog odraslog korisnika s invaliditetom.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, samac koji je srodnički udomitelj može skrbiti na smještaju o većem broju odraslih osoba ako je to u njihovom najboljem interesu i ako za to ispunjava propisane uvjete, uz prethodnu suglasnost Zavoda udomitelja.

Glava V.

DAVANJE, OBNOVA, PRIVREMENO UKIDANJE I PRESTANAK DOZVOLE (LICENCIJE) ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA

1. DAVANJE DOZVOLE (LICENCIJE) ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA

Članak 26.

(1) Svaka osoba koja se želi baviti udomiteljstvom podnosi zahtjev za davanje dozvole za obavljanje udomiteljstva (licencije) ustrojbenoj jedinici Zavoda prema mjestu svojeg prebivališta.

(2) Osoba iz stavka 1. ovog članka podnosi zahtjev na obrascu propisanom pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona, uz koji prilaže pisanu suglasnost članova obitelji za obavljanje udomiteljstva i drugu dokumentaciju koju Zavod ne može pribaviti po službenoj dužnosti.

(3) Nakon zaprimanja zahtjeva iz stavka 2. ovog članka, Zavod udomitelja utvrđuje da li osoba iz stavka 1. ovog članka i članovi njezine obitelji ispunjavaju uvjete iz članka. 17., 19. i 20. ovoga Zakona, te postoji li koja zapreka iz članka 18. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Na osnovi utvrđenoga činjeničnog stanja, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja daje stručnu ocjenu o ispunjavanju propisanih uvjeta ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona, te ima li osoba iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona i članovi njezine obitelji sposobnosti za obavljanje udomiteljstva.

(2) Kod davanja stručne ocjene iz članka 26. stavka 4. ovoga Zakona, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja razmatra i procjenjuje motive osobe i članova njegove obitelji za obavljanje udomiteljstva, odnose u obitelji te njihov utjecaj na prihvaćanje korisnika u obitelj kao zamjensku obitelj te njihove psihofizičke sposobnosti, vodeći brigu o svim činjenicama koje bi mogle utjecati na zadovoljavanje potreba i najbolji interes korisnika.

(3) Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja tijekom postupka procjene utvrđuje i primjerenost životnih uvjeta obitelji, a posebno prostora i opreme namijenjene korisniku udomiteljstva, te minimalne standarde za obavljanje udomiteljstva, propisane pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona.

(4) Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja, tijekom postupka po potrebi uzima u obzir i potvrde, mišljenja ili preporuke pružatelja socijalnih usluga i drugih tijela u lokalnoj zajednici.

Članak 28.

- (1) Zavod udomitelja donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje udomiteljstva kojim utvrđuje broj i vrstu korisnika te vrstu ili vrste udomiteljstva, osobi iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona kao udomitelju i njegovoj obitelji, najkasnije u roku od osam dana od davanja stručne ocjene iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Na osnovi izvršnog rješenja iz stavka 1. ovog članka, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja upućuje udomitelja na obvezno osposobljavanje.
- (3) Nakon završenog osposobljavanja Zavod daje udomitelju dozvolu za rad (licenciju) na vrijeme od pet godina za obavljanje određene vrste udomiteljstva, te ga po službenoj dužnosti upisuje u registar udomitelja.
- (4) Iznimno, ako tijekom osposobljavanja Tim za udomiteljstvo procijeni da osoba kojoj je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka, ni uz osposobljavanje nema sposobnosti za pružanje udomiteljske skrbi i obavljanje udomiteljstva odnosno ako ne završi osposobljavanje, Zavod će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva i ukinuti rješenje iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Ako u istom kućanstvu živi više odraslih članova obitelji, dozvola (licencija) za obavljanje udomiteljstva može se dati samo jednom od članova obitelji.
- (6) Zavod je obvezan provesti postupak osposobljavanja i davanja dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva, najkasnije u roku od 4 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

2. OBNOVA DOZVOLE (LICENCIJE) ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA

Članak 29.

- (1) Udomitelj koji želi obnoviti dozvolu (licenciju), obvezan je podnijeti nadležnome Zavodu zahtjev za obnovu dozvole najkasnije 60 dana prije isteka roka od pet godina, a Zavod je obvezan u roku od 60 dana provesti postupak obnove dozvole.
- (2) Do okončanja postupka iz stavka 1. ovoga članka ostaje na snazi ranija dozvola (licencija).
- (3) Ukoliko udomitelj iz stavka 1. ovoga članka ne želi obnoviti dozvolu (licenciju), obvezan je o tome obavijestiti Zavod udomitelja najkasnije 60 dana prije isteka roka od pet godina, kako bi zajedno osigurali uvjete za prevladavanje teškoća smještenih korisnika kod odlaska u drugu udomiteljsku obitelj ili njihovog zbrinjavanja na drugi način, u skladu s individualnim planom korisnika.
- (4) Do okončanja postupka iz stavka 3. ovoga članka ostaje na snazi ranija dozvola (licencija), a Zavod udomitelja izvršit će po službenoj dužnosti upis brisanja udomitelja iz stavka 3. ovoga članka u registar udomitelja.

3. PRIVREMENO RJEŠENJE O UKIDANJU DOZVOLE (LICENCIJE) ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA I ODUZIMANJE DOZVOLE (LICENCIJE)

Članak 30.

(1) Ukoliko nadležna socijalna inspekcija tijekom važenja dozvole (licencije), utvrdi da udomitelj više ne ispunjava pojedine uvjete propisane za obavljanje udomiteljstva, donijet će privremeno rješenje o ukidanju dozvole.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se nedostaci u odnosu na ispunjenost propisanih uvjeta i određuje rok za njihovo otklanjanje.

(3) Ukoliko nedostaci budu otklonjeni u roku određenom privremenim rješenjem socijalne inspekcije iz stavka 1. ovoga članka, socijalna inspekcija ukinut će privremeno rješenje o ukidanju dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva.

(4) Udomitelj i udomiteljska obitelj može nastaviti s pružanjem usluga smještenim korisnicima do isteka roka za otklanjanje nedostataka.

(5) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni u roku određenom rješenjem socijalne inspekcije, Ministarstvo će rješenjem oduzeti dozvolu (licenciju) za obavljanje udomiteljstva udomitelju i udomiteljskoj obitelji.

(6) Zavod udomitelja izvršit će po službenoj dužnosti upis brisanja udomitelja u registar udomitelja, s danom izvršnosti rješenja iz stavka 5. ovoga članka.

4. PRESTANAK DOZVOLE ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA

Članak 31.

(1) Dozvola (licencija) za obavljanje udomiteljstva prestaje po sili zakona:

- istekom roka na koji je dana dozvola (licencija), ako udomitelj nema na smještaju nijednog korisnika i nije podnio zahtjev za obnovu dozvole, i
- smrću udomitelja.

(2) Dozvola za obavljanje udomiteljstva prestaje i danom pravomoćnosti rješenja o prestanku dozvole za obavljanje udomiteljstva, na zahtjev udomitelja te u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(3) Zavod donosi rješenje o prestanku dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva prije isteka roka za koji je dozvola dana ako:

- udomitelj obavlja udomiteljstvo protivno interesima korisnika,
- nastupe neki od razloga koji dovode do nemogućnosti obavljanja udomiteljstva propisanih odredbama ovoga Zakona jer udomitelj više ne ispunjava propisane uvjete,
- udomitelj bez opravdanih razloga ne primi na smještaj korisnika kojeg mu je uputio Zavod iako je sudjelovao u izradi njegovog individualnog plana promjene i suglasio se s njegovim smještajem,
- prestane potreba za smještajem korisnika u srodničku udomiteljsku obitelj, ako ta obitelj obavlja samo srodničko udomiteljstvo

(4) U slučajevima iz stavka 3. podstavaka 1. i 2. ovog članka, osobi koja je obavljala udomiteljstvo i članovima njezine obitelji ne može se dati nova dozvola za udomiteljstvo ili odobrenje za obavljanje poslova obiteljskog doma, dok se ne otklone razlozi koji sprječavaju pružanje tih usluga odnosno dok se ne ispune propisani uvjeti za njihovo obavljanje.

Upis brisanja iz registra udomitelja

Članak 32.

(1) U svim slučajevima prestanka dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva, Zavod će po službenoj dužnosti izvršiti upis brisanja udomitelja iz registra udomitelja i udomiteljskih obitelji.

(2) Upis brisanja iz registra udomitelja provodi se:

- ako udomitelju rješenjem prestane dozvola (licencija) za obavljanje udomiteljstva, s danom pravomoćnosti tog rješenja,
- ako je istekao rok na koji je dana dozvola, s posljednjim danom roka važenja dozvole (licencije),
- ako prestane srodničko udomiteljstvo, s danom prestanka smještaja korisnika srodničkog udomiteljstva, ako udomitelj ne podnese zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje druge vrste udomiteljstva, te
- s danom smrti udomitelja.

Glava VI. UDOMITELJSKI UGOVOR

Članak 33.

(1) Udomiteljski ugovor je ugovor o međusobnim pravima i obvezama koji sklapaju Zavod udomitelja i udomitelj u pisanom obliku po pravomoćnosti dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva, a prije smještaja prvog korisnika kojega putem uputnice smjesti Zavod.

(2) Udomiteljskim ugovorom uređuje se:

- rok od 5 godina na koji se udomiteljski ugovor sklapa,
- vrsta udomiteljstva za koju je ugovor sklopljen,
- vrsta i opseg usluga koje su udomitelj i udomiteljska obitelj obvezni osigurati smještenim korisnicima,
- prava i obveze ugovornih strana,
- visina naknade za korisnika i način plaćanja putem uputnica,
- udomiteljska naknada,
- uvjeti za otkaz ugovora, i druga prava i obveze ugovornih strana.

Članak 34.

Ugovorni odnos iz članka 33. ovoga Zakona prestaje:

- smrću udomitelja,
- istekom roka na koje je sklopljen,
- otkazom ugovora

- zbog neizvršavanja zakonskih i ugovornih obveza te
- drugih razloga zbog kojih se ugovorne obveze više ne mogu izvršavati.

Glava VII.
UDOMITELJSKA NAKNADA I NAKNADA ZA USLUGE SMJEŠTAJA
I DRUGE POTREBE KORISNIKA

1. UDOMITELJSKA NAKNADA

Članak 35.

- (1) Visina udomiteljske naknade ovisi o broju i vrsti smještenih korisnika.
- (2) Osnovica na temelju koje se utvrđuje iznos udomiteljske naknade iznosi 15,04% utvrđene proračunske osnovice za obračun naknada i drugih primanja u Republici Hrvatskoj.
- (3) Visina udomiteljske naknade izračunava se u postotku od osnovice iz stavka 2. ovog članka.
- (4) Visina udomiteljske naknade za usluge specijaliziranog udomiteljstva, ovisno o posebnim uslugama udomitelja pruženim korisniku, određuje se u većem iznosu od naknade udomiteljima koji pružaju usluge tradicionalnog udomiteljstva i može se povećati za najviše 50%, u skladu s Odlukom iz stavka 5. ovoga članka.
- (5) Odluku o mjerilima i kriterijima za utvrđivanje visine udomiteljske naknade donosi ministar.
- (6) Udomitelj koji obavlja srodničko udomiteljstvo nema pravo na udomiteljsku naknadu.

2. ISPLATA UDOMITELJSKE NAKNADE

Članak 36.

- (1) Udomiteljska naknada počinje se obračunavati s prvim danom smještaja korisnika u udomiteljsku obitelj, koji je naveden u uputnici Zavoda korisnika, a pri izračunu smatra se da mjesec ima 30 dana.
- (2) Udomiteljsku naknadu Zavod korisnika obračunava i isplaćuje putem uputnice.
- (3) Udomiteljska naknada prestaje se obračunavati s posljednjim danom smještaja korisnika.

3. NAKNADA ZA USLUGE SMJEŠTAJA I DRUGE POTREBE KORISNIKA

Članak 37.

- (1) Visinu naknade za usluge smještaja i druge potrebe korisnika udomiteljstva (opskrbnina) s obzirom na dob i zdravstveni status korisnika utvrđuje se odlukom koju donosi ministar, u skladu s metodologijom za formiranje cijena usluga smještaja u udomiteljskoj obitelji propisanom pravilnikom u djelatnosti socijalne skrbi.

(2) Iznos naknade (opskrbnine) iz stavka 1. ovog članka razmjeran je trajanju i opsegu usluga smještaja korisnika u udomiteljskoj obitelji.

(3) Naknada (opskrbnina) iz stavka 1. ovog članka ne smatra se plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza.

(4) Naknadu (opskrbninu) iz stavka 1. ovog članka obračunava i plaća putem uputnica Zavod korisnika koji je donio rješenje o priznavanju prava na skrb izvan vlastite obitelji.

Glava VIII. STANDARDI UDOMITELJSTVA

Članak 38.

Usluge udomiteljstva pružaju se prema minimalnim standardima koje pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona propisuje ministar.

Glava IX. OBVEZE, ODGOVORNOSTI I PRAVA UDOMITELJA, ZAVODA I TIMA ZA UDOMITELJSTVO

Članak 39.

(1) Zavod korisnika donosi rješenje o pravu na skrb izvan vlastite obitelji, te korisniku izdaje uputnicu, kojom ga upućuje na smještaj u udomiteljsku obitelj.

(2) Uz uputnicu se prilaže i njezin je sastavni dio individualni plan promjena korisnika.

(3) Na postupak upućivanja korisnika na smještaj ili boravak u udomiteljsku obitelj primjenjuju se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

1. OBVEZE UDOMITELJA

Opće obveze udomitelja

Članak 40.

(1) Udomitelj i udomiteljska obitelj pružaju djetetu ili odrasloj osobi koja im je upućena na smještaj, usluge prihvata, stanovanja, prehrane, nabave odjeće i obuće, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju i njegu, čuvanja, odgoja, organiziranja slobodnog vremena, prijevoza, te druge usluge ovisno od potrebama djeteta ili odrasle osobe.

(2) Udomitelj je obavezan:

- izvršiti pripremu sebe i obitelji za prihvata korisnika, u suradnji sa Zavodom,
- sudjelovati u izradi individualnog plana promjene prije i za vrijeme smještaja korisnika.
- omogućiti da prilagodba korisnika u obitelji bude što kraća, te da ponašanje svih članova udomiteljske obitelji prema korisniku bude odgovarajuće i brižno,
- korisniku pružati pomoć u prilagodbi na novu zajednicu,
- pružati korisniku sve vrste usluga i u opsegu navedenom u uputnici Zavoda, sukladno ugovornim obvezama iz udomiteljskog ugovora,

- korisnika pravilno njegovati i pružati mu primjeren smještaj, prehranu, odjeću i obuću, te potrebne osobne i druge potrepštine,
- skrbiti za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja korisnika te mu osigurati odgovarajuću zdravstvenu skrb u okviru primarne zdravstvene zaštite te prema potrebi i uputi stručnjaka omogućiti uključivanje u programe psihosocijalne rehabilitacije,
- skrbiti da korisnik stekne određeno profesionalno zvanje i pomoći mu u traženju odgovarajućeg zaposlenja,
- pripremiti korisnika za povratak u vlastitu obitelj ili za odlazak kod drugog pružatelja smještaja ili za samostalan život.

(3) Udomitelj je obvezan postupati po uputama Zavoda korisnika i Zavoda udomitelja, i drugih pružatelja socijalnih i drugih usluga, te poduzimati mjere utvrđene individualnim planom promjene korisnika.

(4) Udomitelj je obvezan voditi evidenciju i dokumentaciju o svim važnim životnim okolnostima korisnika, te redovito i po potrebi izvješćivati Zavod korisnika a najmanje dva puta godišnje, te po potrebi i druge pružatelje socijalnih usluga, na način i prema obrascu čiji sadržaj pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona propisuje ministar.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, profesionalni udomitelj je obvezan voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku i izvješćivati Zavod korisnika o svim važnim životnim okolnostima korisnika, najmanje jedanput mjesečno a po potrebi i češće.

(6) Udomitelj je obvezan omogućiti i poticati kontakte korisnika s vlastitom obitelji, drugim srodnicima te ostalim bliskim osobama u skladu s individualnim planom promjene i odlukama nadležnih tijela, u skladu s najboljim interesima korisnika.

(7) Udomitelj je obvezan osigurati zaštitu dostojanstva, osobni integritet i tajnosti podataka o korisniku.

(8) Udomitelj je obvezan najmanje jedanput godišnje, a na prijedlog Tima za udomiteljstvo i po potrebi češće, sudjelovati u edukacijama koje provodi nadležni Zavod udomitelja.

Prava udomitelja

Članak 41.

Osobe koje pružaju uslugu udomiteljstva imaju pravo:

- na osobni dignitet i privatnost,
- biti uključeni kao ravnopravni članovi stručnog tima Zavoda,
- biti upoznati sa svim informacijama o korisniku koji dolazi u njihov dom i ranijem obiteljskom životu te za vrijeme trajanja brige o udomljenom korisniku,
- sudjelovati u izradi individualnog plana promjene i imati saznanja o ciljevima plana za udomljenog korisnika,
- na sigurnost članova vlastite obitelji,
- na stručnu pomoć u svladavanju poteškoća pri prijemu i odlasku djeteta koje je bilo smješteno u njihovu obitelj,
- biti upoznati sa svim postupcima vezanima uz njihovu ulogu udomitelja,
- na potporu u obavljanju udomiteljske djelatnosti kroz redovnu superviziju,

- na osposobljavanje i edukacije organizirane od strane Zavoda ili drugih pružatelja usluga,
- na pristup drugim oblicima potpore u brizi za dijete u njihovom domu, uključujući pravovremenu pomoć stručnih radnika Zavoda ili drugih pružatelja usluga,
- na evaluaciju i povratnu informaciju o njihovoj ulozi zamjenske obitelji.

2. POSEBNE ODREDBE O UDOMITELJSTVU ZA DJECU

Članak 42.

(1) Zavod ili drugi pružatelj socijalnih usluga planski priprema dijete koje se udomljuje i njegovu obitelj za skrb izvan vlastite obitelji, u skladu s njegovim individualnim planom promjene, osim u slučaju hitnog udomiteljstva, kada utvrđuje plan najkasnije u roku od 8 dana od dana smještaja korisnika.

(2) Izbor udomiteljske obitelji mora odgovarati djetetovim potrebama.

(3) Zavod u suradnji s roditeljima/skrbnicima i djetetom prvenstveno bira udomitelja iz kruga srodnika ili drugih osoba bliskih djetetu, u njegovom mjestu prebivališta, uvijek kada je to moguće.

(4) Djetetu ili mlađoj punoljetnoj osobi na redovnom školovanju Zavod mora osigurati više vrsta usluga, u skladu s utvrđenim potrebama u individualnom planu promjene.

(5) Djeci s teškoćama u razvoju ili problemima u ponašanju udomitelj osigurava potrebnu skrb i omogućava pružanje specijaliziranih usluga kod drugih pružatelja usluga na temelju uputnica Zavoda korisnika.

(6) Stručni radnici Zavoda korisnika i udomitelj zajedno planiraju i pripremaju odlazak djeteta/mlade osobe iz udomiteljske obitelji radi povratka u vlastitu obitelj, radi posvojenja, za samostalan život, za smještaj u drugu udomiteljsku obitelj ili kod drugog pružatelja usluga smještaja, radi postepene prilagodbe na nove uvjete života.

Posebne obveze udomitelja za djecu

Članak 43.

(1) Udomitelj djeteta obvezan je:

- udomljeno dijete pravilno njegovati, odgajati i pružati mu primjeren smještaj, osigurati primjerenu prehranu, odjeću i obuču, te se brinuti o djetetovom zdravlju;
- udomljenom djetetu osigurati školske i osobne potrepštine, primjerene igračke, osnovnu sportsku i drugu opremu prosječne vrijednosti za različite aktivnosti;
- brinuti se za pravilan odnos udomljenog djeteta prema učenju i radu, poticati ga na rad i stjecanje radnih navika te skrbiti da udomljeno dijete stekne određeno profesionalno zvanje;
- pomoći djetetu kod oblikovanja vlastitog identiteta, poticati razvoj njegovih sposobnosti i organizirati provođenje slobodnog vremena;
- uključivati udomljeno dijete u život lokalne zajednice sukladno njegovim potrebama i interesima;

- omogućiti i poticati kontakte te susrete i druženja između djeteta i roditelja te drugih članova vlastite obitelji, sukladno odluci nadležnog tijela i najboljem interesu djeteta.

(2) Sva važnija pitanja oko brige i odgoja udomljenog djeteta, udomitelj mora uređivati sporazumno s njegovim roditeljima, skrbnikom ili zakonskim zastupnikom, Zavodom udomljenog djeteta, Zavodom udomitelja i pružateljem drugih usluga.

3. POSEBNE ODREDBE O UDOMITELJSTVU ZA ODRASLE

Posebne obveze udomitelja za odrasle osobe

Članak 44.

(1) Udomitelj odrasle osobe obvezan je:

- osigurati udomljenoj odrasloj osobi zadovoljavanje svakodnevnih i posebnih potreba te ga poticati na usvajanje određenih vještina s obzirom na njezine preostale sposobnosti, a radi njezinog samostalnog zbrinjavanja;
- poticati radno-okupacijske aktivnosti u skladu s razinom funkcioniranja i interesima odrasle osobe, poticati rekreacijske aktivnosti te kulturno-zabavne aktivnosti;
- uključivati udomljenu odraslu osobu u život lokalne zajednice sukladno njezinim potrebama i mogućnostima.
- omogućiti i poticati kontakte te susrete i druženja između odrasle osobe i članova njegove obitelji te drugih srodnika i prijatelja.

(2) Sva važnija pitanja oko brige za udomljenu odraslu osobu, udomitelj mora uređivati sporazumno sa Zavodom korisnika i Zavodom udomitelja, drugim pružateljima usluga te članovima vlastite obitelji korisnika, uvijek kada je to moguće.

4. STRUČNA POTPORA UDOMITELJSTVU

Članak 45.

Udomiteljskoj obitelji i udomljenom korisniku usluge stručne potpore pružaju: Zavod korisnika, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja, domovi socijalne skrbi, udruge i druge organizacije civilnog društva, vjerske zajednice i druge pravne i fizičke osobe, licencirane za pružanje socijalnih usluga patronaže, rane intervencije, savjetovanja i pomaganja u obitelji i drugih usluga u obitelji i lokalnoj zajednici.

5. OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZAVODA

Članak 46.

(1) Ravnatelj i stručni radnici Zavoda obvezni su aktivno promicati razvoj udomiteljstva u skladu s utvrđenim potrebama na području županije i organizirati i provoditi osposobljavanje i edukacije za udomitelje.

(2) Svim zainteresiranim osobama za obavljanje udomiteljstva Tim za udomiteljstvo i drugi stručni radnici Zavoda obvezni su dati informacije o svrsi, uvjetima i načinu obavljanja udomiteljstva te pravima i obvezama udomitelja.

(3) Zavod udomitelja obvezan je za sve udomitelje na području županije najmanje jednom godišnje organizirati kraće edukacije, poticati i organizirati grupni rad za udomitelje, te pružati potporu njihovom organiziranju.

Članak 47.

(1) Zavod koji je uputio na smještaj korisnika obvezan je:

- u izradu individualnog plana promjene uključiti izabranog udomitelja te korisnika, članove Tima za udomiteljstvo Zavoda udomitelja, roditelja, skrbnika te po potrebi i druge članove obitelji korisnika koja se udomi,;
- upoznati udomiteljsku obitelj tijekom izrade individualnog plana promjene s osobinama korisnika koji će biti smješten, njegovim dotadašnjim životom, zdravstvenim stanjem i potrebama, problemima koji postoje i koji se mogu očekivati te s ciljevima koji se žele postići individualnim planom promjene;
- pravovremeno osigurati udomitelju dokumente u svezi prijave boravišta i ostvarivanja zdravstvene zaštite korisnika;
- osigurati materijalnu potporu priznavanjem prava na novčane naknade udomitelju za dodatne troškove koje on ima za smještenog korisnika a nisu pokriveni naknadom iz članka 37. ovoga Zakona;
- pratiti ispunjavanje obveza udomitelja utvrđenih individualnim planom promjena te redovito obilaziti udomiteljsku obitelj i kontaktirati s korisnikom.

(2) Ako na području županije svoje mjesne nadležnosti Zavod ne može naći odgovarajućeg udomitelja ili ako smještaj korisnika na tom području ne bi bio u njegovom interesu, Zavod će uputiti korisnika na smještaj kod udomitelja na području Zavoda najbliže županije.

(3) Zavod koji je smjestio korisnika u udomiteljsku obitelj izvan područja svoje mjesne nadležnosti, obvezan je dostaviti i Zavodu udomitelja rješenje o priznatom pravu na skrb izvan vlastite obitelji i uputnicu s individualnim planom promjene.

Članak 48.

(1) Zavod korisnika obvezan je postupati tako da se u svim slučajevima i na najbolji način ostvaruje najbolji interes korisnika i svrha udomiteljstva.

(2) Voditelj individualnog plana promjene udomljenog korisnika planira i predlaže odgovarajuće postupanje i stručnu pomoć korisniku, te neposredno prati udomljenog korisnika u udomiteljskoj obitelji, uz pomoć članova stručnog tima.

(3) Individualni plan promjene korisnika sastavlja se u pisanom obliku i sadrži dobro planirane ciljeve, način praćenja i preispitivanja, rokove i nositelje aktivnosti kojima se ostvaruje svrha smještaja u udomiteljsku obitelj, te ga je potrebno dopunjavati i po potrebi mijenjati a najmanje jedanput godišnje.

(4) Nakon smještaja korisnika u udomiteljsku obitelj voditelj individualnog plana promjene za korisnika mora koordinirati provođenje plana u suradnji s Timom za udomiteljstvo Zavoda udomitelja, korisnikom i njegovom obitelji, a po potrebi i s drugim pravnim i fizičkim osobama.

(5) Osobe iz stavka 4. ovoga članka sudjeluju u provedbi i praćenju individualnog plana promjene i po potrebi se sastaju, preispituju plan i utvrđuju nove ciljeve i buduće mjere za udomljenog korisnika, a najmanje svakih šest mjeseci.

(6) Stručni radnik Zavoda korisnika prati prilike udomljenog djeteta putem posjeta najmanje jedanput tjedno u prvom mjesecu smještaja, jedanput mjesečno nakon mjeseca smještaja te nadalje najmanje jedanput u tri mjeseca tijekom smještaja, putem razgovora u Zavodu udomitelja, posjeta školi i suradnjom s drugim pravnim i/ili fizičkim osobama koje sudjeluju u ostvarivanju njegovog individualnog plana promjene.

(7) Stručni radnik Zavoda korisnika prati prilike udomljene odrasle osobe putem posjeta najmanje jedanput u prvom mjesecu smještaja te nadalje najmanje jedanput u četiri mjeseca tijekom smještaja, a po potrebi i češće.

(8) Ako Zavod korisnika, Zavod udomitelja ili druge osobe iz stavka 4. ovoga članka utvrde da udomitelj postupuje u suprotnosti s interesima udomljenog korisnika, Zavod korisnika obavezan je pokrenuti po službenoj dužnosti postupak za prestanak smještaja korisnika.

(9) Zavod udomitelja obavezan je pratiti obavljanje udomiteljstva i promjene u mreži udomitelja na području županije.

Članak 49.

(1) Zavod udomitelja i Zavod korisnika, nakon donošenja rješenja o prestanku prava na skrb izvan vlastite obitelji, zajednički pripremaju udomiteljsku obitelj za povratak korisnika u vlastitu obitelj ili za samostalan život.

(2) U slučaju da Zavod udomitelja i Zavod korisnika utvrde da je korisnika potrebno uputiti na smještaj u drugu udomiteljsku obitelj, sukladno promjenama u individualnom planu korisnika, zajedno s udomiteljem pripremaju korisnika na odlazak iz obitelji i prihvata u novoj udomiteljskoj obitelji.

(3) Ako je udomljenom korisniku nakon navršene 18. godine života, radi školovanja, potrebno osigurati ostanak na smještaju u udomiteljskoj obitelji, obaveza je Zavoda udomitelja i Zavoda korisnika da zajedno s udomiteljem i udomljenim korisnikom preispitaju planirane ciljeve te da li je daljnji ostanak u udomiteljskoj obitelji u njegovom najboljem interesu.

(4) Mladim osobama na smještaju u udomiteljskim obiteljima Zavod korisnika obavezan je zajedno s udomiteljem pružiti potporu za uključivanje u samostalan život.

(5) Nakon prestanka smještaja u udomiteljskoj obitelji mladim osobama Zavod udomitelja i Zavod korisnika obavezni su osigurati praćenje i potporu, kao i kontakt s udomiteljskom obitelji i potporu za uključivanje u lokalnu zajednicu.

Tim za udomiteljstvo

Članak 50.

(1) Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja sudjeluje u procjeni potreba i razvoju mreže udomitelja u mreži javne socijalne službe, izboru i pripremi udomitelja, praćenju pružanja

usluga i osposobljavanja udomitelja, te daje stručnu pomoć, potporu i superviziju udomiteljima u županiji.

(2) Tim za udomiteljstvo obavlja sljedeće poslove:

- određuje prioritete i procjenjuje zajedno s udomiteljem resurse lokalne zajednice te pruža pomoć i potporu udomitelju u socijalnom uključivanju korisnika;
- provodi osposobljavanje udomitelja prije smještaja prvog korisnika i davanja dozvole za obavljanje udomiteljstva (licencije) u trajanju od 40 sati, utvrđuje motivaciju i provodi selekciju udomitelja;
- organizira i provodi redovnu godišnju edukaciju i povremene grupe potpore udomiteljima, a obvezno daje stručnu potporu udomitelju i provodi tematske edukacije tijekom prve godine obavljanja udomiteljstva;
- informira sve zainteresirane osobe o udomiteljstvu, surađuje s udrugama i drugim organizacijama civilnog društva, školama, sredstvima javnog informiranja i drugim ustanovama u promicanju udomiteljstva u zajednici i organiziranju edukacija za udomitelje;
- vodi registar udomitelja prema vrstama udomiteljstva, broju i vrsti korisnika, upisuje sve promjene i o tome jednom mjesečno šalje Ministarstvu izvješće;
- surađuje s mobilnim timovima stručnih radnika domova socijalne skrbi i drugih licenciranih pružatelja socijalnih usluga i osigurava njihovo sudjelovanje u provođenju edukacija za udomiteljstvo.

(3) Tim za udomiteljstvo Zavoda organizira SOS telefon za udomitelje i udomljene korisnike, u čijem radu sudjeluju organizacije civilnog društva i volonteri te stručni radnici Zavoda i drugih pružatelja socijalnih usluga.

(4) U promidžbi udomiteljstva, u suradnji s Timom za udomiteljstvo, sudjeluju organizacije civilnog društva kroz provođenje programa za udomitelje i udomljene korisnike, njihovu integraciju u zajednicu i sudjelovanjem u programima edukacija.

(5) U aktivnostima iz stavka 4. ovog članka sudjeluju i volonteri sukladno uvjetima propisanim zakonom koji regulira volonterstvo, prema procjeni i uz suglasnost Tima za udomiteljstvo.

Glava X. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA UDOMITELJSTVA

1. OBVEZE KORISNIKA UDOMITELJSTVA

Članak 51.

(1) Korisnik udomiteljstva u skladu s individualnim planom promjene obavezan je aktivno sudjelovati u ostvarivanju odabranih ciljeva, izvršavati preuzete obveze i inicirati preispitivanje svojega individualnog plana promjene u slučaju novih okolnosti koje utječu na njegovo provođenje.

(2) Korisnik udomiteljstva obavezan je poštivati pravila obiteljskog života u udomiteljskoj obitelji i pravila ponašanja prema udomitelju i drugim korisnicima.

(3) Ukoliko nastanu problemi u odnosima korisnika s udomiteljem oko svakodnevnih obveza, načina korištenja slobodnog vremena, u komunikaciji s članovima vlastite obitelji, brizi korisnika o svome zdravlju, u kontaktima s lokalnom zajednicom i slično, korisnik je obavezan uspostaviti suradnju s udomiteljem i sporazumno s njim i voditeljem njegovog individualnog plana promjene nastojati riješiti nastale probleme.

2. PRAVA UDOMLJENOG DJETETA I ODRASLE OSOBE

Članak 52.

(1) Dijete koje je udomljeno ima pravo:

- u skladu sa svojom dobi, biti informirano o svim fazama postupka odlaska iz vlastite obitelji, te biti pripremljeno na smještaj u udomiteljsku obitelj;
- sudjelovati u donošenju odluka koje utječu na njegov život;
- primati kontinuiranu emocionalnu pomoć i potporu udomitelja usmjerenu na razumijevanje i prihvaćanje razloga trenutne ili trajne nemogućnosti njegovih roditelja da skrbe o njemu,
- na odnos privrženosti i emocionalne bliskosti s udomiteljima, kroz međusobnu povezanost s udomiteljskom obitelji, te drugim osobama važnim u njegovom životu;
- na odgoj, obrazovanje, razvijanje vještina, te profesionalno usmjerenja koje će ga pripremiti za kvalitetan život;
- na dostupnost usluga i programa potpore, uključujući dostupnost specijaliziranih edukacija za unapređenje znanja i vještina, kako bi mogao ostvariti svoje pune potencijale;
- na kontinuiranu skrb, ljubav, prihvaćanje i poštovanje kao jedinstvenom ljudskom biću, te potporu u razvijanju vlastitog identiteta i povjerenja u vlastitu vrijednost;
- na privatnost i pristup službenim informacijama i dokumentaciji vezanoj uz njegovu obitelj;
- na poštovanje dostojanstva i sigurnosti, te zaštitu od povreda, tjelesnog ili psihičkog nasilja, i drugih oblika zlostavljanja i izrabljivanja;
- na dostupnost usluga službi koje djeluju za dobrobit djeteta;
- na kontakte i održavanje trajne i redovite veze s članovima vlastite obitelji, ukoliko to nije u suprotnosti s njegovim najboljim interesom;
- biti informirano i pripremljeno na prestanak smještaja, uključujući savjetovanje i pomoć;
- na pritužbu voditelju njegovog individualnog plana promjene, timu za udomiteljstvo ili ravnatelju nadležnog Zavoda.

(2) Pri Zavodu udomitelja organizira se Vijeće udomljene djece i mladih na području županije, koje promiče njihove interese i prava na obiteljski život i uključivanje u zajednicu, a sastav i način rada Vijeća propisan je pravilnikom Zavoda.

(3) Odrasla osoba koja je udomljena ima pravo:

- biti informiran o svim fazama postupka odlaska iz vlastite obitelji i pripremljen na smještaj u udomiteljsku obitelj,
- na međusobnu povezanost s udomiteljskom obitelji, te drugim osobama važnim u njezinom životu,
- na dostupnost usluga i programa potpore u lokalnoj zajednici,
- na kontinuiranu skrb, prihvaćanje i poštovanje dostojanstva od strane udomitelja i članova udomiteljske obitelji,
- na sigurnosti, te zaštitu od povreda, tjelesnog ili psihičkog nasilja, i drugih oblika zlostavljanja i izrabljivanja,

- na privatnost i pristup osobnoj dokumentaciji te informacijama vezanim uz vlastitu obitelj,
- na kontakte i održavanje trajne i redovite veze s članovima vlastite obitelji, ukoliko to nije u suprotnosti s njezinim najboljim interesom;
- na pritužbu voditelju njegovog individualnog plana promjene, timu za udomiteljstvo ili ravnatelju nadležnog Zavoda.

(4) Odrasla osoba koja je korisnik udomiteljstva ima pravo sudjelovati na zajedničkim sastancima odraslih korisnika, koji se za područje županije organiziraju najmanje dva puta godišnje u Zavodu udomitelja radi promicanja njihovih interesa i prava na uključivanje u zajednicu.

Glava XI. OSPOSOBLJAVANJE I EDUKACIJE

Članak 53.

(1) Zavod udomitelja provodi obvezno osposobljavanje i propisane edukacije udomitelja.

(2) Osposobljavanje za obavljanje udomiteljstva koje mora završiti udomitelj za djecu prije izdavanja dozvole (licencije), obuhvaća sljedeća područja:

- uloga i odgovornost udomitelja;
- odgojni postupci, načini odgoja i osnovne zadaće roditeljstva;
- životne krize i načini funkcioniranja obitelji;
- razvojne potrebe djeteta, odvajanje djeteta iz primarne obitelji i stvaranje bliskih veza,
- prava, interesi i dobrobit djeteta;
- grupa kao dinamički sustav i grupni rad;
- zaštita djece od zlostavljanja i zanemarivanja i prepoznavanje rizika;
- partnerski odnosi između pružatelja skrbi, pružatelja potpore udomiteljima i vlastite obitelji udomljenog djeteta;
- komunikacijske vještine u skrbi za djecu i mlade osobe, i
- samoprocjena udomitelja.

(3) Osposobljavanje za obavljanje udomiteljstva koje mora završiti udomitelj za odrasle osobe prije izdavanja dozvole (licencije), obuhvaća sljedeća područja:

- uloga i odgovornost udomitelja;
- životne krize i načini funkcioniranja obitelji;
- metode poticanja i potpore, sposobnosti i vještine za samostalnu brigu o sebi odrasle osobe,
- komunikacijske vještine u skrbi za odraslu osobu,
- integracija odraslih udomljenih osoba u lokalnu sredinu;
- prepoznavanje i praćenje promjena vezanih uz proces starenja,
- partnerski odnosi između pružatelja skrbi, pružatelja potpore udomiteljima i vlastite obitelji udomljene odrasle osobe,
- samoprocjena udomitelja.

(4) Osim područja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, program za osposobljavanje udomitelja za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom sadrži i dodatna područja, propisana pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona.

(5) Udomitelj mora najmanje jedanput godišnje sudjelovati u propisanim edukacijama a prema procjeni stručnog tima i na dodatnim edukacijama.

(6) Obveza osposobljavanja i sudjelovanja u edukacijama iz stavka 5. ovoga članka odnosi se i na srodničkog udomitelja.

(7) Zavod organizira redovite godišnje edukacije u suradnji s udrugama udomitelja.

(8) Sadržaj i trajanje osposobljavanja i edukacija udomitelja i članova udomiteljske obitelji pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona propisuje ministar.

Glava XII. EVIDENCIJA I REGISTAR PODATAKA

Članak 54.

(1) Ministarstvo vodi središnji registar udomitelja u Republici Hrvatskoj.

(2) Zavodi su obvezni voditi registar udomitelja i udomiteljskih obitelji i registar smještenih korisnika za područje županije svoje nadležnosti.

(3) Zavod vodi evidenciju izdanih dozvola (licencija) za udomiteljstvo, te zbirne podatke iz evidencije za područje županije dostavlja Ministarstvu u središnji registar udomitelja.

(4) Sadržaj i način vođenja registara i evidencije iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona propisuje ministar.

Glava XIII. PRIZNANJA

Članak 55.

(1) Na prijedlog Nacionalnog socijalnog vijeća, svake godine na Međunarodni dan obitelji, u ime Republike Hrvatske ministar dodjeljuje priznanja udomiteljima za izuzetne uspjehe u obavljanju udomiteljstva.

(2) Ministarstvo objavljuje na svojim internetskim stranicama javni poziv za prikupljanje inicijativa o kandidatima za natječaj za dodjelu godišnjih priznanja iz stavka 1. ovoga članka, upućen Zavodima, udrugama koje se bave udomiteljstvom, Vijećima udomljene djece i mladeži, korisnicima udomiteljstva i drugim zainteresiranim osobama.

(3) Priznanja se dodjeljuju u obliku povelje.

(4) O dodijeljenim priznanjima vodi se evidencija.

(5) Uvjete za dodjelu priznanja, postupak dodjele priznanja i način vođenja evidencije o dodijeljenim priznanjima, pravilnikom iz članka 20. ovoga Zakona propisuje ministar.

Glava XIV. KAZNENE ODREDBE

Članak 56.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja obavlja udomiteljstvo bez važeće dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva (članak 28. stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj udomitelj koja odbije primiti korisnika na smještaj bez valjanog razloga iako je sudjelovao u donošenju individualnog plana promjene korisnika i bio suglasan sa smještajem tog korisnika (članak 31. stavak 3. podstavak 3.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj udomitelj ako primi na smještaj korisnika protivno normativima broja i vrste korisnika propisanim ovim Zakonom (članci 24. i 25.)

(4) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se udomitelj ako:

- socijalnom inspektoru ne omogućiti obavljanje nadzora prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi ili mu na bilo koji drugi način onemogućiti pregled ili ne osigura uvjete za neometan rad ili mu ne dostavi ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale na njegov zahtjev u određenom roku ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale,
- ne izvrši pravomoćno rješenje socijalnog inspektora,
- izvrši samovoljno premještanje korisnika iz objekta, za koji je pribavio rješenje nadležnog Zavoda, u drugi objekt za koji nije pribavio navedeno rješenje (članak 28. stavak 1.),
- ne pruža sve vrste usluga korisniku ili usluge ne pruža u opsegu navedenom u uputnici Zavoda, sukladno ugovornim obvezama iz udomiteljskog ugovora (članak 40. stavak 2. podstavak 5.),
- u određenom roku ne poduzme mjere utvrđene individualnim planom promjene korisnika (članak 40. stavak 3.),
- ne vodi na propisani način evidenciju i dokumentaciju o korisniku i ne izvješćuje Zavod korisnika o svim važnim životnim okolnostima korisnika (članak 40. stavci 4. i 5.),
- onemogućava kontakte korisnika s vlastitom obitelji, drugim srodnicima te ostalim bliskim osobama i postupa protivno individualnom planu promjene i odlukama nadležnih tijela (članak 40. stavak 6.),
- ne osigurava povjerljivost podataka i osobni integritet i dostojanstvo korisnika (članak 40. stavak 7.),
- ne sudjeluje u propisanim i obveznim edukacijama (članak 40. stavak 8.).

Glava XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 57.

(1) Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje udomiteljske naknade iz članka 35. stavka 5. ovoga Zakona i Odluku o naknadi za usluge smještaja i druge potrebe udomljenog

korisnika iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona, ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja Odluke iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona, ostaje na snazi Odluka o visini mjesečne naknade za smještaj u udomiteljsku obitelj (Narodne novine, broj 82/02).

Članak 58.

(1) Udomitelj koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja udomiteljstvo, a ne ispunjava sve uvjete propisane ovim Zakonom, ako ima smještene korisnike te ako na smještaju ima veći broj korisnika od broja propisanog ovim Zakonom, može i nadalje obavljati udomiteljstvo i skrbiti o zatečenim korisnicima dok ti korisnici ostvaruju pravo na skrb izvan vlastite obitelji, ako je to u njihovom najboljem interesu.

(2) Postupak za davanje dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva po odredbama ovoga Zakona, za udomitelja iz stavka 1. ovoga članka, provest će se najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Udomitelj iz stavka 1. ovoga članka koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja udomiteljstvo najmanje 5 godina i ispunjava sve uvjete propisane ovim Zakonom, a ima na smještaju djecu do 7. godine života ili korisnike iz članka 15. ovoga Zakona, može podnijeti nadležnom Zavodu u županiji prema mjestu svojeg prebivališta zahtjev za obavljanje profesionalnog udomiteljstva u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 59.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, broj 79/2007).

Članak 60.

Propise za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom ministar će donijeti u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 61.

Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 20. ovoga Zakona, ostaju na snazi, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom:

- Pravilnik o stambenim, socijalnim i drugim uvjetima za obavljanje udomiteljstva (Narodne novine, broj 48/08),
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije udomiteljskih obitelji, registra udomiteljskih obitelji i smještenih korisnika te sadržaja obrazaca izvješća udomitelja (Narodne novine, broj 48/08),
- Pravilnik o sadržaju i trajanju osposobljavanja i edukacije udomiteljskih obitelji (Narodne novine, broj 48/08).

Članak 62.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o udomiteljstvu (Narodne novine, broj 79/07), osim članaka 27. i 28. toga Zakona, koji prestaju važiti danom stupanja na snagu Odluke iz članka 35. stavka 5. ovoga Zakona.

Članak 63.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom određuje predmet uređivanja Zakona.

Uz članak 2.

Ovim se člankom određuje značenje pojedinih izraza u Zakonu.

Uz članke 3.-6.

Navedenim člancima uređuju se načela po kojima se provodi udomiteljstvo u Republici Hrvatskoj.

Uz članke 7.-15.

Navedenim člancima propisuju se vrste udomiteljstva prema potrebama smještenih korisnika (tradicionalno, specijalizirano, hitno i povremeno udomiteljstvo), te prema statusu udomitelja (nesrodničko, srodničko i profesionalno udomiteljstvo).

Tradicionalno udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se pružaju usluge skrbi djetetu bez odgovarajuće roditeljske skrbi čiji psihofizički razvoj i razina funkcioniranja ne odstupa značajnije od razvoja i odrastanja djeteta iste životne dobi, a za koje je procijenjeno da je primjena udomiteljstva u njegovom najboljem interesu, te odrasloj osobi za zadovoljavanje svakodnevnih životnih potreba povezanih uz njegovu životnu dob ili zdravstveno stanje.

Samo se iznimno djetetu u okviru tradicionalnog udomiteljstva, u skladu s njegovim individualnim planom promjene, mogu pružati usluge boravka u udomiteljskoj obitelji ako u lokalnoj zajednici nema pružatelja usluge boravka, a pružanjem usluge boravka bi se spriječilo izdvajanje djeteta iz vlastite obitelji.

Specijalizirano udomiteljstvo je udomiteljstvo kojim se korisniku pružaju specijalizirane usluge skrbi, a korisniku potrebnu skrb pruža specijalizirani udomitelj koji ima posebna znanja i vještine, te članovi njegove obitelji.

Profesionalno udomiteljstvo je udomiteljstvo za djecu i mlađe punoljetne osobe te osobe s invaliditetom koje može obavljati kao samostalnu profesionalnu djelatnost udomitelj koji je stručnjak iz području socijalnog rada, socijalne pedagogije, psihologije, logopedije, edukacijske rehabilitacije, radne terapije, odgoja i medicine, kao samac ili uz sudjelovanje članova udomiteljske obitelji, te stručni radnik u djelatnosti socijalne skrbi, koji je osposobljen za pružanje specijaliziranih dodatnih usluga korisniku, sukladno uvjetima propisanim zakonom i pravilnikom iz članka 20. Zakona.

Uz članke 16.-25.

Navedenim člancima propisuje se uvjeti za obavljanje udomiteljstva u mreži javne socijalne službe te uvjeti koje mora ispunjavati udomitelj i članovi udomiteljske obitelji za obavljanje

udomiteljstva. Uvjeti i način provođenja natječaja za popunjavanje mreže udomitelja propisani su pravilnikom kojeg donosi ministar

U skladu sa Socijalnim planom županije i osiguranim sredstvima, ministar svake godine, vodeći brigu o potrebama za pojedinim vrstama udomiteljstva, donosi Odluku kojom određuje potreban broj udomitelja u mreži javne socijalne službe i o tome obavještava Zavode u Republici Hrvatskoj, koji provode javni natječaj.

Posebno se propisuje da udomitelj koji se profesionalno želi baviti udomiteljstvom mora imati najmanje 5 godina iskustva kao udomitelj, najmanje tri godine kao specijalizirani udomitelj ili pet godina rada u struci u dječjem domu ili drugoj ustanovi socijalne skrbi ili u drugoj odgojnoj ili obrazovnoj ustanovi, mora imati posebna znanja i vještine te najmanje završeno srednjoškolsko obrazovanje medicinskog usmjerenja ili visokoškolsko obrazovanje, u području socijalnog rada, socijalne pedagogije, psihologije, logopedije, edukacijske rehabilitacije, radne terapije i odgoja, u skladu s dodatnim potrebama korisnika.

Stambene, socijalne i druge uvjete za obavljanje udomiteljstva, pravilnikom o normativima, standardima, edukacijama, registrima, evidenciji i priznanjima za obavljanje udomiteljstva, propisuje ministar.

Uz članke 26.-32.

Navedenim člancima propisuje se postupak davanja, obnove, privremenog ukidanja i prestanka dozvole za obavljanje udomiteljstva.

Osoba koja se želi baviti udomiteljstvom podnosi zahtjev na propisanom obrascu uz koji prilaže pisanu suglasnost članova obitelji za obavljanje udomiteljstva i drugu dokumentaciju koju Zavod ne može pribaviti po službenoj dužnosti.

Na osnovi utvrđenoga činjeničnog stanja, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja daje ocjenu o ispunjavanju propisanih uvjeta obitelji i sposobnosti za obavljanje udomiteljstva. Zavod udomitelja donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje udomiteljstva udomiteljskoj obitelji udomitelja/udomitelju samcu, najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja konačne timske ocjene.

Na osnovi izvršnog rješenja kojim se utvrđuje da osoba ispunjava propisane uvjete za obavljanje određene vrste udomiteljstva za određeni broj korisnika, Tim za udomiteljstvo Zavoda udomitelja upućuje udomitelja na obvezno osposobljavanje prije izdavanja dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva.

Nakon završenog osposobljavanja Zavod daje udomitelju dozvolu (licenciju) na vrijeme od pet godina za obavljanje određene vrste udomiteljstva za koje ispunjava propisane uvjete, te ga po službenoj dužnosti upisuje u registar udomitelja. Zavod će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva i ukinuti rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje udomiteljstva ako Tim za udomiteljstvo utvrdi da osoba koja traži dozvolu ne završi osposobljavanje jer ni uz osposobljavanje nema sposobnosti za pružanje udomiteljske skrbi i obavljanje udomiteljstva.

Dozvola se može obnoviti podnošenjem zahtjeva prije isteka roka od 5 godina njezinog važenja, te se utvrđuju načini prestanka dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva.

Ukoliko nadležna socijalna inspekcija tijekom važenja dozvole (licencije), utvrdi da udomitelj više ne ispunjava pojedine uvjete propisane za obavljanje udomiteljstva, donijet će privremeno rješenje o ukidanju dozvole, kojim određuje rok za njihovo otklanjanje.

Ukoliko nedostaci budu otklonjeni u roku određenom privremenim rješenjem socijalne inspekcije iz stavka 1. ovoga članka, socijalna inspekcija ukinut će privremeno rješenje o ukidanju dozvole (licencije) za obavljanje udomiteljstva, a u protivnom, Ministarstvo će donijeti rješenje o oduzimanju dozvole (licencije).

Uz članke 33.-34.

Navedenim člancima propisuje se sadržaj udomiteljskog ugovora koji se sklapa između Zavoda udomitelja i udomitelja u pisanom obliku po pravomoćnosti dozvole za rad (licencije), za udomljavanje korisnika koje putem uputnica smještavaju Zavodi, te okolnosti za prestanak važenja udomiteljskoga ugovora.

Uz članke 35.-37.

Navedenim člancima propisuje se osobna naknada udomitelju za pruženu skrb i uloženi trud u svakodnevnom zbrinjavanju korisnika, te mjesečna naknada za smještaj i druge potrebe smještenog korisnika.

Odluku o mjerilima i kriterijima za utvrđivanje visine udomiteljske naknade donosi ministar, a udomitelj koji obavlja srodničko udomiteljstvo nema pravo na udomiteljsku naknadu.

Također se propisuje da ministar donosi odluku o visini naknade za usluge smještaja i druge potrebe korisnika, u skladu s metodologijom za formiranje cijena usluga smještaja u udomiteljskoj obitelji

Uz članak 38.

Navedenim člankom propisuje se da se usluge udomiteljstva pružaju prema minimalnim standardima koje pravilnikom iz članka 20. Zakona propisuje ministar.

Uz članke 39.-50.

Navedenim člancima propisuju se obveze, odgovornosti i prava udomitelja i Zavoda nakon što je Zavod korisnika donio rješenje o pravu na skrb izvan vlastite obitelji, te korisnika putem uputnice uputio na smještaj u udomiteljsku obitelj.

Uz članak 50.

Navedenim člankom propisuju se obveze Tima za udomiteljstvo Zavoda.

Uz članke 51.-52.

Navedenim člancima propisuju se prava i obveze korisnika udomiteljstva.

Uz članak 53.

Navedenim člankom propisuju se obvezno osposobljavanje i edukacije za udomitelje.

Uz članak 54.

Navedenim člankom propisuje se obveza ustrojavanja središnjeg registra udomitelja u Republici Hrvatskoj pri nadležnom ministarstvu, kao i obveza Zavoda za ustrojavanje registra udomitelja, udomiteljskih obitelji i registra smještenih korisnika za područje županije, te evidencija dozvola (licencija) za obavljanje udomiteljstva.

Uz članak 55.

Navedenim člankom propisuje se da ministar dodjeljuje priznanja udomiteljima za izuzetne uspjehe u obavljanju udomiteljstva na Međunarodni dan obitelji, a uvjeti i postupak dodjele priznanja te evidenciju dodijeljenih priznanja, propisuje pravilnik iz članka 20. Zakona.

Uz članak 56.

Navedenim člankom propisuju se veće novčane kazne za povrede odredaba ovoga Zakona.

Uz članke 57.-61.

Navedeni članci sadrže prijelazne i završne odredbe Zakona.

Uz članak 62.

Navedenim člankom određuje se prestanak važenja Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 79/07), osim članaka 27. i 28. toga Zakona, koji prestaju važiti danom stupanja na snagu Odluke iz članka 35. stavka 5. Zakona.

Uz članak 63.

Navedenim člankom određuje se dan stupanja Zakona na snagu.